

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlm II. Cum Clericis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

Suspensionis, sed potius quædam irregulatæ, que tolli debet per dispensationem Papæ, si ea contraria sit per culpam mortalem notoriam; Episcopi autem, si per ignorantiam inculpatam, aut saltem non crassam, Ordinem sacrum Clericis ita acceperit.

4. *Episcopus regimini tantum, & non etiam dignitati renuntians, si alicui absque licentia ordinarij Episcopi Ordinem sacrum conferat, ordinatus ordinis suscepti executione priuatus est; potest tamen cum eo Ordinarius dispensare.*

NO T A N D V M I. Episcopus interdum renuntiat loco tantum, id est, officio & administrationi Episcopali, retinet tamen dignitatem, quam haberet ex consecratione, ut possit actus Pontificales exercere. Interdum vero renuntiat tum loco, tum dignitati. Quo casu actus Episcopales exercere non potest, saltem eos, qui Episcopali dignitati ita propri sunt, ut ab inferioribus sacerdotibus conferri non soleant. At vero facultati ordines minores conferendi, calices, & paramenta sacra benedicendi &c. non censetur renuntiarse Episcopus, cum Episcopali dignitati renuntiatur: quod quidem tales actus etiam à non Episcopis interdum exercentur, & renuntiatio strictæ interpretationis esse debet. Semper tamen requiritur licentia Episcopi proprij, ut Diœcelani eius etiam in minoribus ordinentur ab Episcopo, qui Episcopatu renuntiatur, ut bene Host. notauit hoc tit. §. Quid juris. Vide quæ dicta sunt in c. quod translationem, 11. de renunt.

2. **N**O T A N D V M II. Si Episcopus habilis non sit ad ordines legitimè conferendos, non efficit eos, quos ordinat habiles, ad usum seu executionem legitimam ordinum ita susceptorum. Non enim plus aliquis dare solet, quam in potentia habet: Episcopus autem, qui ordinis ac dignitati Episcopali renuntiatur, vel qui excommunicatus vel suspensus, itemque denuntiatus est, &c. is characterem quidem Episcopalem habet, sed potestatem ordines legitimè conferendi non habet: Ergo sequitur, quod characterem quidem ordinatis

conferat, ita ut ordine suscepto validè ut possint, potestatem autem legitimè exequendi non conferat.

NOT A N D V M III. Inabilitas ista non est propriæ suspensionis censura; sed potius irregularitas quædam, cum etiam absq; culpa, & cum intūcibili ignorantia contraria possit. Namobrem non per absolutionem, sed per dispensationem tolli debet: quamvis cum discrimine. Si enim sc̄iter quis, vel per culpm mortalem ordinem sacrum acceperit ab Episcopo, qui tam regimini, quam ordini & dignitati Episcopali renuntiavit, tunc dispensatio sum. Pontifici reseruat; quod spectato iure novo, Trident. ses. 24. c. 6. de reformat. intelligitur, si facinus notorium sit. Sin autem per ignorantiam inculpatam, aut saltem non crassam, ordinem sacrum Clericus ita acceperit, Episcopus cum eodem dispensare potest.

QUÆRES. Quid si Episcopus, qui regimi- ni tantum, non dignitati renuntiavit, sacrum ordinem alicui conferat, absque ordinarij Episcopii licentia? Respondeo, cum Suarez de censur. disp. 3. 1. secc. 1. suspens. 1. Ordinatos ordinis suscepti executione priuatos esse, non quia ordinati sunt ab Episcopo, qui renuntiavit, sed quia ab alieno sine proprij Episcopii licentia ordinem acceperunt. Veruntamen in hoc casu Episcopo ordinario absolutè conceditur dispensandi facultas, Trident. Ses. 23. c. 8. de reform. & dixi supra in c. tit. q. de tempor. ordinat. in 6.

CAPITVLUM II.

Cum Clericis.

S U M M A R I U M .

1. *Cum Clerico, qui ab Episcopo excommunicato per ignorantiam ordinatum est, potest Episcopus proprius dispensare.*
2. *Clericus gravi metu adactus, ut ab Episcopo, qui renuntiavit episcopali dignitati, excommunicato, suspensus, simoniae, & eorum denunciato, ordines acceperit, inabilitatem ad Ordines, & quandam quasi irregularitatem contrahit.*

Si Cle-

Si Clericus ab Episcopo excommunicato per ignorantiam ordinatus fuerit, Episcopus proprius cum eo dispensare potest. Hinc autem per sensum contrarium colligitur, si Clericus sciebat vel per ignorantiam crassam, ab excommunicato ordinem acceptum, Episcopum dispensare non posse, ut in suscepis ordinibus ministret, auf ad altiores ascendet. Consentit c. ordinationes, 5. causa 9. q. 1.

Ratio est: Quia excommunicatus non habet potestatem legitimam ordines conferendi; ergo qui ab eo ordinantur, non recipiant ius exercendi ordines legitime, sicuti praec. c. argumentatus sum, argum. c. quod autem 5. de iure patron. Pro non dato habetur, quod datur ab eo, qui de iure dare non posse. Et habet haec ratio locum in Episcopis haereticis, schismatis, aliquique excommunicatis; item in depositis, ab ordine suspensis, interdictis, denique & in simoniaicis, c. si quis à simoniaicis, 108. causa 1. q. 1. Cæterum post Extraug. Concil. Constantiens. Ad evitandas necesse est, Episcopum ob crit.

men vel censuram denunciari tanquam vietandum, aut notorium clerici percussorem esse, vt ordinatio eius legitimum exercitium ordinantis non conferat, sicuti bene docet Syl. ver. interdictum, q. 7.

QUÆRITVR: Si quis grati metu adigatur, ut ab Episcopo, qui Episcopali dignitati renuntiauit, vel ab excommunicato, suspenso, simoniaco, eoque denuntiato, ordines accipiat, vtrum dictam inhabilitatem ad Ordines, ac veluti quandam irregularitatem contrahat. Negat Nauar. c. 27. n. 241. Syl. lo. cit. Sairus in thesauro lib. 4. c. 14. n. 5. Sed contrafium est teneridum cum Maiolo lib. 4. de irregul. c. 22. Suarez de censur. disp. 31. f. 1. n. 63. Quia haec inhabilitas non incurritur ob culpari ordinati, (à qua mensura grauis excusare potest, si non in Religionis, aut Ecclesiastice potestatis contemptu incutiatur, vt dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 1. c. 5. in fine) sed ob indignitatem malè ordinantis: Maior autem est ordinationis peruersitas, si etiam vis iniusta ordinatoris acescerit.

TITVLVS XIV. DE ÆTATE, ET QUALITATE, ET ORDINE PRÆFICIENDORVM.

Enhus tit. est, Quanam ætate, vita ac moribus, & quo ordine clericali debeat esse prædicti, qui ad prælaturas, aliâve Ecclesiastica beneficia promouentur. Nam Pontifici propositum est agere de sacra ordinatione: Clerici autem eo fine ordinantur, ut ad Ecclesiasticâ ministeria instituantur. Igitur de eorum ætate, & alijs qualitatibus agendum est.

CAPITVLUM I.

Vt Abbates.

PARAPHRASIS.

Abbates, Præpositi, & Decani, qui Presbyteri non sunt, fiant: Et qui Archidiaconi-

tum obtinet, Diaconus; qui Archipresbyteraturi obtinet, presbyter ordinetur: Si nolit, dimittere debet dignitatem, seu beneficium suum: Imò etiamsi iusta causa impediatur, quo minus ordinari possit.

S V M M A R I V M.

Sub pena priuationis beneficij debent beneficiari suscipere Ordines, quos beneficia requirunt, etiam si iusta causa impediri finit, modo impedimentum sit perpetuum, seu diu duraturum.

NO TANDVM I. Quædam sunt dignitates, ac beneficia Ecclesiastica, quibus ipso iure annexus est sacer ordo, seu potius

Tit. 4. obligatio